

## Programul Phare în România. Curtea de justiție a Comunităților Europene

Programul Phare este unul din instrumentele de asistență financiară nerambursabilă acordată de Uniunea Europeană țărilor candidate la aderare. Inițiat în anul 1989 pentru a sprijini tranziția la o economie de piață, Programul Phare a fost extins în 1996 la statele candidate din centrul și estul Europei.

Prin programul Uniunea Europeană sprijină țările candidate prin asistență financiară pentru dezvoltare instituțională, consolidarea legislației necesare asigurării compatibilității cu *acquis-ul comunitar*, investiții și asigurarea coeziunii economice și sociale.

Uniunea Europeană sprijină România prin programul Phare încă din 1991, alocând, în perioada 1991-2001 aproximativ 1,7 miliarde Euro pentru asistență financiară nerambursabilă.

Începând cu anul 1998, sprijinul PHARE în România este alocat în proporție de 70% pentru investiții și de 30% pentru construcție instituțională.

Prin “construcție instituțională” se înțelege procesul de sprijinire a țărilor candidate de a-și dezvolta structurile, strategiile, resursele umane și managementul necesare dobândirii capacității de a pune în aplicare o legislație armonizată cu cea a statelor membre ale Uniunii Europene.

În cadrul fiecărui program anual Phare se finanțează proiecte care să asigure pregătirea României în vederea aderării la Uniunea Europeană, urmărindu-se domeniile prioritare, așa cum sunt acestea identificate în Parteneriatul de aderare, grupate pe criterii politice, economice, de întărire a capacității administrative și a capacității de asumare a obligațiilor de stat membru (adoptarea *acquis-ului comunitar* în diferite domenii).

Programul Phare furnizează sprijin pentru îndeplinirea cerințelor primului criteriu de la Copenhaga, anume stabilitatea instituțiilor care garantează democrația, statul de drept, respectarea drepturilor omului și protecția minorităților.

A doua prioritate, “investiții”, îmbracă două forme: Investiții pentru dezvoltarea infrastructurii de reglementare necesare pentru a asigura conformitatea cu legislația comunitară și investiții directe legate de legislația comunităților europene.

Alinierea la normele și standardele Uniunii Europene presupune investiții pentru dotarea instituțiilor cheie, a caror capacitate de a monitoriza sau aplica corpul legislativ comunitar trebuie întărită.

Investitiile în coeziunea economică și socială impun prin măsuri similare celor finanțate în statele membre ale Uniunii Europene prin intermediul Fondului European de Dezvoltare Regională (FEDER) și al Fondului Social European (FSE). Aceste investiții contribuie la dezvoltarea unei economii de piață funcționale și la dezvoltarea capacității de a face față presiunilor concurențiale și forțelor pieței din Uniunea Europeană.

Pe lângă aceste priorități, programul Phare include anual alocări pentru proiecte în cadrul cooperării transfrontaliere cu Bulgaria și Ungaria, precum și pentru participarea la programele comunitare.

Implementarea programelor Phare se realizează în momentul de față pe baza Manualului DIS (*Decentralised Implementation System* – Sistem descentralizat de

implementare) si a Ghidului pentru Phare, ISPA si SAPARD (PRAG - Practical Guide for Phare, ISPA & SAPARD).

Memorandumurile de Finantare Phare prevad o perioada de implementare a proiectelor de trei ani: în primii doi ani fondurile alocate trebuie contractate, în caz de necontractare fondurile putând fi pierdute, iar cel de-al treilea an este destinat efectuării platilor, sumele contractate dar neplatite în interiorul perioadei prevazute de Memorandumul de Finantare putând fi de asemenea pierdute.

### **Programele Phare 2001-2004**

I. Fondurile alocate prin Programele Phare national **2001** si Phare 2001 de cooperare trans-frontaliera România-Bulgaria si România-Ungaria au însumat 261,89 milioane euro si au fost contractate în procent de 96,9%.

Memorandumul de finantare Phare national 2001

Memorandumurile de finantare CBC 2001

### **Fise de Proiect Phare**

II. Din bugetul **Phare 2002**, România a beneficiat de o alocare totala de 279 milioane euro, distribuita astfel: 265,5 milioane euro pentru programul Phare national, 13 milioane euro pentru programele de cooperare transfrontaliera cu Ungaria si Bulgaria si 0,5 milioane euro prin Programul Phare orizontal pentru Securitate nucleara.

Memorandumul de finantare Phare national 2002

Memorandumurile de finantare CBC 2002

Memorandumul de finantare Phare 2002 pentru Securitate nucleara

### **Fise de Proiect Phare 2002**

III. Fondurile Phare alocate României din bugetul Comunitatii pentru anul **2003**

însumeaza 284,5 milioane euro, din care:

265,5 milioane euro pentru Programul Phare national, 11 milioane euro destinate celor doua Programe de cooperare trans-frontaliera, cu Ungaria si Bulgaria 5,6 milioane euro prin Initiativa pentru Frontiera Externa (EBI) 2,885 milioane euro prin Programul Phare orizontal pentru Securitate nucleara.

Memorandumul de finantare Phare national 2003

Memorandumurile de finantare CBC 2003

Memorandumul de finantare Phare 2003 pentru Securitate nucleara

Memorandumul de finantare EBI

### **Fise de Proiect Phare 2003**

IV .Alocarea prin Programul Phare National 2004 însumeaza 405,3 milioane euro.

Memorandumul de finantare a fost semnat la data de 21 decembrie 2004.

Perioada de implementare a proiectelor dureaza pâna la 30 noiembrie 2007.

Tot la data de 21 decembrie 2004 a fost semnat si Memorandumul de finantare al Programului Phare orizontal pentru Securitate nucleara, prin care au fost alocate României 1,959 milioane euro.

Memorandumul de finantare Phare national 2004

Memorandumul de finantare Phare 2004 pentru Securitate nucleara